Published on (https://bnm.md)

Supervision banks Supervision non-bank lending Supervision insurance market Expand Hide

Press releases Press room Questions and Answers

30.06.2023

Întrebări și răspunsuri despre transferul unor competențe de la Comisia Națională a Pieței Financiare la Banca Națională a Moldovei

1. Care sunt entitățile a căror activitate este reglementată și supravegheată de Banca Națională a Moldovei?

Banca Națională a Moldovei licențiază, reglementează şi supraveghează:

- activitatea băncilor din Republica Moldova şi a sucursalelor băncilor din alte state;
- activitatea societăților de plată;
- activitatea emitenților de monedă electronică;
- activitatea unităților de schimb valutar.

De asemenea, Banca Națională a Moldovei creează, licențiază, operează, reglementează, monitorizează şi supraveghează infrastructurile pieței financiare.

Începând cu 1 iulie 2023, Banca Națională a Moldovei îți extinde atribuțiile de supraveghere, conform competențelor preluate respectiv de la Comisia Națională a Pieței Financiare.

2. Ce competențe se transferă către Banca Națională a Moldovei de la Comisia Națională a Pieței Financiare?

În conformitate cu Legea nr.178/2020 cu privire la modificarea unor acte normative, Banca Națională a Moldovei urmează să preia competențele de licențiere / autorizare / eliberare a avizului pentru înregistrarea de stat, reglementarea şi supravegherea activității următoarelor entități de pe piața financiară:

- asigurători, reasigurători şi intermediari în asigurări şi/sau în reasigurări;
- Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova;
- asociaţiile de economii şi împrumut;
- birourile istoriilor de credit;
- organizaţiile de creditare nebancară.

3. De ce BNM preia de la CNPF supravegherea domeniilor respective?

Transferul de atribuții de la CNPF este reglementat de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative. Legea are drept scop consolidarea pieței financiare și a fost elaborată inclusiv la recomandarea Fondului Monetar Internațional. Oportunitatea transferului rezultă dintr-o interconexiune puternică a sectoarelor pieței financiare nebancare cu sistemul bancar, care a demonstrat necesitatea unei arhitecturi mai puternice și mai integrate a pieței financiare. Unificarea reglementării și supravegherii acestor sectoare este o practică aplicată cu succes la nivel internațional.

4. Care este data de la care Banca Națională a Moldovei devine autoritatea de supraveghere a sectoarelor preluate?

Potrivit prevederilor Legii nr.178/2020, începând cu 1 iulie 2023 Banca Națională a Moldovei va fi autoritatea competentă pentru licențierea /autorizarea, reglementarea și supravegherea sectorului financiar nebancar preluat de la Comisia Națională a Pieței Financiare.

5. Cum se preiau, de fapt, atribuțiile?

Fiind un process complex ce necesită eforturi considerabile, preluarea de atribuții se desfășoară conform unui plan comun de acțiuni, agreat între BNM și CNPF. Acest plan prevede etapele și acțiunile ce trebuie întreprinse, astfel încât funcțiile de licențiere /autorizare, de reglementare și de supraveghere a activității noilor entități să fie integrate eficient în procesele și structura BNM.

6. Ce se va întâmpla după preluarea de atribuții din 1 iulie 2023?

BNM va susține dezvoltarea entităților supravegheate prin asigurarea unui cadru de reglementare adecvat și a unui proces de supraveghere transparent, proporțional, complex și bazat pe risc.

Totodată, BNM va aplica aceeași abordare ca și în cazul supravegherii băncilor în ceea ce privește guvernanța corporativă sănătoasă și fortificarea funcțiilor de control intern.

7. Ce entități fac parte din sectorul de creditare nebancară?

Sectorul de creditare nebancară din Republica Moldova cuprinde:

- Organizațiile de creditare nebancară - societăți pe acțiuni sau cu răspundere limitată care pot oferi împrumuturi în baza unui contract de împrumut/leasing financiar cu sau fără dobândă, care urmează a fi restituite la scadență, conform prevederilor contractuale.
- Asociațiile de economii şi împrumut - organizații necomerciale constituite benevol de persoane fizice şi juridice, asociate pe principii comune, care acceptă de la membrii lor depuneri de economii, le acordă acestora împrumuturi, precum şi alte servicii în conformitate cu categoria licenței pe care o dețin (servicii aferente împrumuturilor, acordarea consultaţiilor).

8. Ce produse/servicii sunt oferite în sectorul de creditare nebancară?

- În cadrul sectorului de creditare nebancară atât organizațiile de creditare nebancară, cât și asociațiile de economii şi împrumut oferă împrumuturi în formă de mijloace bănești, în schimbul plății unei dobânzi și rambursării la scadență a sumei integrale a împrumutului.
- Asociațiile de economii şi împrumut oferă membrilor lor posibilitatea de depunere a economiilor, în schimbul unei dobânzi pe care membrii o vor încasa.

ATENŢIE!
Organizaţiile de creditare nebancară nu sunt în drept să atragă depozite sau alte fonduri rambursabile de la public.

9. Care este diferența dintre un credit la o bancă comercială și unul la o organizație de creditare nebancară?

Băncile se finanțează, în mare parte, din depozitele persoanelor fizice și juridice, de aceea ele operează cu

reguli prudențiale foarte stricte. În cazul OCN-urilor, finanțarea provine de la fondatori, din împrumuturi de la alte organizații sau bănci, respectiv și riscurile sunt diferite. Acest lucru permite ca OCN-urile sa fie mai flexibile și mai agile. Totodată, produsele oferite de OCN-uri răspund nevoilor imediate ale consumatorului și, într-un fel, costurile suportate de consumator sunt mai mari față de cele suportate la un împrumut contractat de la bancă și reprezintă în esență o plată pentru această flexibilitate sporită. De asemenea, diferențe sunt și în ceea ce privește sumele acordate și termenele maxime pentru care pot fi contractate creditele. În cazul produselor oferite de către bănci, de regulă, atât sumele care pot fi accesate, cât și termenele de rambursare sunt mai mari, ceea ce înseamnă că pot fi folosite pentru investiții majore. Totodată, la creditele bancare dobânzile sunt rezonabile, respectiv și costurile totale ale creditelor sunt, de obicei, mai mici față de cele ale produselor oferite de OCN.

10. Ce este dobânda anuală efectivă (DAE)?

DAE reprezintă costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului. DAE este aplicabil la toate produsele de credit – credite de consum, împrumuturi nebancare, credite ipotecare, leasing sau carduri de credit.

Legea îi obligă pe cei care fac publicitate la credite să includă DAE de fiecare dată când prezintă date referitor la costul total al creditului. Înaintea semnării contractului de împrumut, creditorul este obligat să comunice beneficiarului care este DAE.

ATENŢIE!
Nu trebuie să confundăm DAE cu rata dobânzii, deoarece acestea au roluri diferite în contextul creditelor bancare și împrumuturilor nebancare. Rata dobânzii este folosită la calcularea dobânzii în timp ce DAE este un indicator care exprimă în formă procentuală costul total al creditului/împrumutului (inclusiv comisioanele percepute).

11. Care este scopul evaluării bonității?

Evaluarea bonității consumatorului are drept scop:

- a) neadmiterea în procesul de creditare/leasing financiar a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a consumatorilor, respectându-se limitele prevăzute de autoritatea de supraveghere;
- b) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditului/leasingului financiar sau a întârzierii în exercitarea dreptului de gaj;
- b) asigurarea rambursării creditului din venitul consumatorului și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat sau din contul altor active ale consumatorului.

12. În cazul solicitării unui credit nebancar, sunt obligat să procur și alte servicii suplimentare oferite de către organizația de creditare nebancară?

Organizației de creditare nebancară îi este interzisă prestarea serviciilor de creditare nebancară condiționate de procurarea de către client a unor servicii suplimentare oferite de aceasta.

13. Ce este istoria de credit, de unde pot obține informații cu privire la istoria de credit personală?

Istoria de credit reprezintă informaţia al cărei conţinut caracterizează modul de executare de către debitor (persoana care are/dorește să obțină un credit) a obligaţiilor asumate prin contractul de credit, aceasta se păstrează la biroul istoriilor de credit. Prin urmare, la necesitate, informații cu privire la istoria de credit se

pot solicita/obține de la birourile istoriilor de credit, care prestează servicii de formare, prelucrare şi păstrare a istoriilor de credit, precum şi de prezentare a rapoartelor de credit, şi servicii aferente.

14. În noile reglementări ale BNM, vor exista pârghii de protecție a consumatorului contra supraîndatorării?

Prin Regulamentul cu privire la creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci, Banca Națională a introdus, începând cu luna iulie 2022, anumite reguli privind evaluarea bonității debitorului și a limitat raportul serviciului datoriei la venit. Aceste măsuri au fost luate pentru prevenirea îndatorării excesive a populației din contul creditării bancare. Ținând cont de faptul ca au fost efectuate modificări la lege și s-au plafonat dobânzile și comisioanele care pot fi percepute, și că acest regulament de creditare responsabila a fost aprobat atât de BNM, cât și de CNPF - riscul de supraîndatorare este limitat, deși există mai mulți factori de incertitudine și condiții adverse, cum ar fi evoluția prețurilor la resursele energetice, războiul din Ucraina etc.

15. Cum pot să îmi protejez informațiile personale în timpul procesului de solicitare a unui credit nebancar?

În conformitate cu prevederile art.36 alin.(1) din Legea nr.308/2017, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în condițiile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, iar conform prevederilor art.16 alin. (7) ale aceleiași legi, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, entitățile raportoare, angajații acestora poartă răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru divulgarea, contrar cerințelor prezentei legi, a secretului comercial, bancar, fiscal, profesional sau a datelor cu caracter personal, pentru prejudiciul cauzat prin divulgarea nelegitimă a datelor obținute în exercițiul funcției.

16. Am împrumutat bani de la o organizație de creditare nebancară. Trebuie să restitui acest împrumut până la data la care va avea loc transferul - 1 iulie 2023?

Transferul de atribuții de la CNPF la BNM nu influențează relațiile contractuale dintre debitori și organizațiile de creditare nebancară sau asociațiile de economii și împrumut, astfel atât termenele, cât și condițiile stabilite în contractele de împrumut/leasing financiar rămân neschimbate. Astfel, debitorii (persoane fizice și persoane juridice) vor restitui împrumuturile conform termenelor prevăzute în contractele de împrumut/leasing financiar.

17. Aș vrea să știu cum se vor schimba ratele împrumutului meu nebancar după trecerea OCN sub supravegherea BNM?

Preluarea de către BNM a atribuției de supraveghere a activității organizațiilor de creditare nebancară nu va influența modul de stabilire și aplicare a dobânzilor și nu va avea efecte asupra relațiilor contractuale dintre debitori și organizațiile de creditare nebancară, astfel condițiile stabilite în contractele de împrumut/leasing financiar vor rămâne neschimbate. Prin urmare, debitorii (persoane fizice și persoane juridice) vor achita dobânzile prevăzute în contractele de împrumut/leasing financiar, iar o eventuală modificare a dobânzii sau a sumei totale a creditului/leasingului financiar se va efectua în condițiile prevăzute de legislație.

18. Cum va influența transferul de competențe valabilitatea polițelor de asigurare perfectate anterior transferului?

Transferul atribuțiilor de licențiere, reglementare şi supraveghere a activității participanților profesioniști

pe piața asigurărilor către BNM se va realiza cu asigurarea continuității exercitării atribuțiilor menționate și nu va produce niciun efect asupra valabilității polițelor de asigurare în vigoare, acestea păstrându-și valabilitatea în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în contractele de asigurare.

Tags
Întrebari şi răspunsuri [1]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/65410

Related links:

[1] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Întrebari şi răspunsuri